

رژیم ایران و دولتهای بزرگ (آمریکا، اروپا)، روسیه، چین و..... پروژه اتمی رژیم ایران- آژانس بین المللی انرژی و چالشهای جهانی با آن

دور آتی مذاکرات هسته‌ای ایران و سه کشور اروپایی در ماه ژانویه برگزار می‌شود

پنج شنبه اول دی ۱۳۸۴ - 22 دسامبر ۲۰۰۵

مذاکرات هسته‌ای ایران و سه کشور اروپایی در شهر وین با توافق بر ادامه مذاکرات در ماه ژانویه، پایان یافت.

به گزارش خبرنگار سرویس دیپلماتیک خبرگزاری کار ایران "ایلنا"، شب گذشته، مذاکرات تیم هسته‌ای ایران با هیات اروپایی در رابطه با مسایل هسته‌ای ایران، پایان یافت. بر اساس این گزارش، جواد وعیدی؛ سرپرست تیم مذاکره کننده ایران پس از این مذاکرات در گفت‌وگو با خبرنگاران، گفت: این دیدار فرصت خوبی برای شناختن نقطه نظرات یکدیگر بود. وی ادامه داد: طبق توافقات صورت گرفته، ادامه مذاکرات در ماه ژانویه و در همین سطح خواهد بود. لازم به ذکر است؛ تیم هسته‌ای ایران روز گذشته در دو نوبت، با سه کشور اروپایی پیرامون مسایل مورد نظر به گفت‌وگو پرداخت.

وزیر امور خارجه کشورمان با بیان این که جلسه مذاکراتی 30 آذر را شروع مثبتی برای از سرگیری گفت‌وگوهای هسته‌ای میان ایران و سه کشور اروپایی می‌داند، اظهار داشت: دولت جدید برندگی ششمین تهدید شورای امنیت از سوی اروپا را بی‌اثر کرده است.

جمعه 2 دی ۱۳۸۴ - 23 دسامبر ۲۰۰۵

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، منوچهر متکی پنجشنبه شب اظهار داشت که دور آتی مذاکرات هسته‌ای میان ایران و سه کشور اروپایی "می‌تواند کاربردی‌تر و جدی‌تر باشد" و افزود: قرار شد دور بعدی مذاکرات اواخر دی ماه صورت بگیرد.

وی با تصریح این که محل برگزاری مذاکرات از نظر ایران موضوع خاصی نیست و این گفت‌وگوها حتی می‌تواند در پایتخت هر یک از کشورهای طرف مساله صورت بگیرد، در عین حال با اظهار این که پایتخت اتریش محل برگزاری دور آتی مذاکرات خواهد بود، گفت: وین محل معناداری است، چرا که هم محل استقرار آژانس بین‌المللی انرژی است و هم محل اقامت سفیر سه کشور.

متکی با تصریح این که نظر جمهوری اسلامی درباره مذاکرات هسته‌ای مشخص است، گفت: جمهوری اسلامی فکر می‌کند باید تعهدی را تبیین کنیم و به مساله‌ی عدم انحراف از فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای در ایران برسیم.

وزیر خارجه کشورمان تاکید کرد که حق داشتن فن‌آوری صلح‌آمیز هسته‌ای از کشورهای ناشی نمی‌شود و خاطرنشان کرد: این حق از آن‌ها نیست. مطالبی که در طول سه سال گذشته مطرح شده است، فکر می‌کنیم به زودی حل شود.

وی رویکرد ایران در همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را روشن دانست و ادامه داد: آنچه اروپا مشخص نکرده، اذعان صریح و اراده‌ی آنها برای کمک به استیفای حق ایران است.

متکی با دشوار توصیف کردن مذاکرات دیپلماتیک تاکید کرد: راهبرد سابق مبنی بر این که باید از طریق مذاکرات به حق خود برسیم، تغییر نکرده است.

وزیر خارجه کشورمان با اظهار این که نباید از زحمات دیپلمات‌ها در گذشته چشم‌پوشی کرد، گفت: به اروپایی‌ها این گونه القا شده بود که ما فن‌آوری هسته‌ای را از اروپا می‌خواهیم و بدون اذن آنها کاری نمی‌کنیم. وزیر خارجه‌ی آلمان در نیویورک به من گفت که ما از ابتدای مذاکرات اعلام کرده بودیم نمی‌خواهیم در ایران چرخه‌ی سوخته هسته‌ای را شاهد باشیم، اما ما القا کردیم که این حق ایران است و مصمم به استیفای آن هستیم.

متکی که در برنامه‌ی زنده تلویزیونی «جهان سیاست» سخن می‌گفت، همچنین پیگیری مذاکره با کشورهای اروپایی، عدم تعهد، چین، روسیه و طرف‌های عضو و غیر عضو شورای حکام را برای ابهام‌زدایی و اعلام شفاف مواضع جمهوری اسلامی موثر و مفید دانست.

وی در ادامه، از سرگیری کار تاسیسات فرآوری اورانیوم را آغاز روندی جدید در مساله‌ی هسته‌ای ایران توصیف کرد و گفت: دولت جدید تهدیدی را که اروپا در گذشته از آن استفاده می‌کرد (شورای امنیت) بی‌اثر کرده است و این تهدید برای جمهوری اسلامی برندگی ندارد. وقتی می‌خواهیم مذاکره کنیم تهدید معنا ندارد.

وزیر خارجه‌ی کشورمان همچنین ابراز داشت که ایران این رویکرد را در قبال همان راهبرد سابق القا کرده است و در بخش دیگری از اظهاراتش از موضع‌گیری منفی آمریکا نسبت به مساله هسته‌ای ایران انتقاد کرد و گفت: آمریکایی‌ها تلاش خود را می‌کنند.

وزیر امور خارجه کشورمان در بیان دکترین سیاست خارجی کشورمان در دولت جدید گفت: تعامل مبتنی بر نقد وضعیت موجود و سازنده، از جایگاه برابر در روابط خارجی با دیگران مدنظر جمهوری اسلامی ایران است.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران، منوچهر متکی هم‌چنین با تقسیم‌بندی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران به سه مرحله گفت: سیاست خارجی بعد از انقلاب زمانی بود که ما در واقع حرف‌ها و پیام‌هایی برای دنیا داشتیم که حرف حق بود. پس از چند سال که انقلاب و شعارهای آن آثار وضعی‌اش را در دنیا و جهان اسلام نداشت، با یکسری اتهامات و البته طرح بعضی اتهامات روبه‌رو شدیم.

وی افزود: در این مقطع و در تعامل با کشورها دچار تعارضات جدی شدیم؛ لذا تصمیم گرفتیم به اتهامات پاسخ داده و نیز اتهام‌زدایی کنیم و ناخواسته با اتخاذ چنین سیاستی، در موضع تدافعی در دنیا قرار گرفتیم.

وزیر امور خارجه کشورمان گفت: اما علیرغم بسیاری از شعارهای و اقدامات ایران در این راستا، اروپا و غرب نه تنها این اقدامات را ناشی از شفاف عمل کردن و موضع درست ایران ارزیابی نکردند، بلکه بر تهاجمات خود افزودند. از این رو یکسری اتهامات مثل نقض حقوق بشر، تروریسم، مخالفت با صلح خاورمیانه و غیره را علیه ایران بیان کردند.

متکی مرحله دوم از سیاست خارجی را اتخاذ سیاست‌هایی برای ایجاد مناسبات معمولی با دنیا دانست و اظهار داشت: در این مرحله ایران در جایگاهی قرار داشت که نه تنها با اتخاذ سیاست‌های شفاف گذشته مشکلی حل نشده بود، بلکه از این ناحیه فشار سنگینی بر ما وارد می‌شد، اما در همین حال و برای ملت و دولت و مردم منطقه و ایران روشن شده بود که محکومیت‌ها و مواضع تند اروپا و غرب علیه ایران يك اقدام سیاسی و مبتنی بر استانداردهای دو گانه است.

وی در بیان دکترین سیاست خارجی ایران در حال حاضر گفت: تعامل مبتنی بر نقد وضعیت موجود و سازنده از جایگاه برابر در روابط با دیگران مدنظر جمهوری اسلامی ایران است.

وزیر امور خارجه کشور با اشاره به رویکرد و رفتار مردم در انتخابات ریاست جمهوری نهم و تاثیر آن در مناسبات خارجی گفت: چهار مورد از این مناسبات مورد توجه دستگاه سیاست خارجی کشور است: مهرورزی نسبت به هموطنان ایرانی خارج از کشور، مسلمانان و دیگر دوستانمان - عدالت‌خواهی در تعامل با نظام بین‌الملل - محک و همخوانی شرایط جاری با واقعیات بین‌المللی و نگاه نقادانه برای احقاق حقوق خود.

متکی در پاسخ به این که منظور از حرکت از موضع مدعی از سوی ایران چیست؟ ابراز داشت: یعنی مواردی را که غرب به معنای اروپا و آمریکا به طور قطعی نسبت به حقوق بشر گرفته‌اند، مورد قبول ما نیست. به اعتقاد ما آمریکا حتما نمی‌تواند مدعی حقوق بشر باشد.

وی افزود: متأسفانه هیچ دولت و سازمانی مردابی را که آمریکا از معنا و مفهوم حقوق بشر در دنیا ساخته است، نمی‌خواهد برهم زند تا متوجه شود که تا چه اندازه نظام بین‌الملل مبتنی بر غرب متعفن است.

وزیر امور خارجه در پاسخ به این که آیا تیم مورد نظر در وزارت خارجه متناسب با هدف استراتژیک حرکت از حالت انفعالی به فعال هستند؟ گفت: سعی کرده‌ایم نگاه جدید را در بدنه وزارت خارجه تبیین کنیم و در این راستا جلسات متعددی از جمله جلساتی با مدیران وزارت خارجه تحت عنوان استراتژی و راهبردهای روابط خارجی داشته‌ایم، لذا در گام اول سعی داریم نگاه و رویکرد جدید و براساس راهبردهای مقام معظم رهبری، دولت جدید و بدنه وزارت خارجه تبیین کنیم.

متکی ادامه داد: گام بعدی در حوزه حفظ و نمایندگی‌های ما در خارج از کشور است که در بیست روز آینده همایشی را با حضور این افراد برای تبیین و توجه‌افزایندهای روابط خارجی خواهیم داشت. وی ابراز عقیده کرد: مجموعه غالب کارشناسان و مدیران وزارت خارجه به جهت نوع کارشان بازیکنان يك تیم ملی هستند که به ابزارهای لازم مجهزند.

وزیر امور خارجه خاطر نشان کرد: پس از عرضه این رویکرد جدید به نمایندگان خود در خارج از کشور آنها موظف به پیگیری هستند.

متکی با بیان اینکه نگاه‌های داخلی در رویکرد جدید دستگاه سیاست خارجی جایی ندارد افزود: متأسفانه در چند سال اخیر دستگاه دیپلماسی کشور از ناحیه‌ی نگاه‌هایی حزبی لطمه‌های بسیاری دیده است.

وی در بیان محیط هدف استراتژی مذکور و اینکه به نظر می‌آید با توجه به سخنان رییس جمهوری ایران در نیویورک (محل استقرار سازمان ملل متحد) و پیشنهادات مطرح از سوی ایران در مساله هسته‌یی و دیگر موضوع فلسطین تمرکز محیط هدف بر سازمان‌های بین‌المللی است تا دولت‌ها گفت: محیط‌های بین‌المللی از جایگاه خاصی برخوردارند، اما کشورها و مناطق نیز اهمیت خود را دارند. محیط‌های هدف به تناسب موضوعات انتخاب می‌شوند؛ به عنوان مثال در رویکرد پیرامون فعالیت‌های صلح آمیز هسته‌یی سعی شد يك محیط به عنوان محل اصلی فعالیت دیپلماتیک انتخاب شود که سه کشور اروپایی بود، اما این باعث نشد از محیط‌های موثر دیگر غفلت کنیم؛ لذا با کشورهایی مثل روسیه، چین، هند و غیر متعهدها نیز مذاکره می‌کنیم.

وزیر امور خارجه کشور تصریح کرد: در محیط هدف استراتژیک الفبای دیپلماسی امنیت کشور و حفظ منافع و مصالح نظام است که از مرزهای ایران شروع می‌شود. براین اساس روابط با همسایگان از

اهمیت خاصی برخوردار است. همچنین در این خصوص تصمیم سازی‌های جدیدی در هیات دولت در حال انجام است که از تمام ابعاد سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، امنیتی برخوردار است. وی ادامه داد: محیط کشورهای اسلامی و به ویژه سازمان کنفرانس اسلامی در این میان از اهمیت ویژه‌ی برخوردار است. ما معتقدیم کشورهای اسلامی امروز بیش از هر زمان دیگری ناگزیر از اتخاذ یک رویکرد و تعامل مشترک در برابر چالش‌های پیش رویشان در منطقه و عرصه بین‌المللی هستند. متکی ادامه داد: متأسفانه برخی از دولت‌ها در جهان به دنبال راهکارهای اجرایی نظریات افرادی مثل هانتینگتون هستند و اسلام و جهان اسلام را جایگاه خوبی برای حفظ مشروعیت خود می‌دانند. متکی خاطر نشان کرد: اولین نتیجه حوادث مشکوکی مثل یازده سپتامبر اسلام‌ترسی است که دامنه‌ی آن بروز یک عزم جدی علیه اسلام و مسلمانان است. وی با تأکید بر حضور موثر و پررنگ ایران در سازمان کنفرانس اسلامی ابراز داشت: در این سازمان تهدید به هر کشور اسلامی تهدید به کل امت اسلامی محسوب می‌شود. متکی با اشاره به سخنان رییس جمهور در کنفرانس اخیر کشورهای اسلامی درباره‌ی فلسطین گفت: عصاره‌ی کلام رییس جمهور نگاهی است به اصل موجودیت رژیم صهیونیستی که ایران آن را غیر قانونی می‌داند، ایشان مطرح کردند که راهکار خروج از این وضعیت در انجام رفراندوم با حضور تمام قومیت‌هایی حاضر در سرزمین‌های اشغالی است. وزیر امور خارجه کشورمان ادامه داد: شتاب زدگی اروپایی‌ها در واقع این پیام را به جهان اسلام داشت که آنها از تضییع حقوق مسلمانان نگرانی ندارند، اما از رژیم صهیونیستی و اقدامات آن دفاع می‌کنند. متکی در خصوص رابطه تنگاتنگ سیاست خارجی با اقتصاد بین‌الملل و چگونگی و مدیریت این حوزه گفت: در این خصوص وزارت خارجه حضور و نقش آفرینی بیشتر و محافظت کننده‌ی دستگاه‌های اقتصادی خواهد بود. در شروع کار دولت جدید نسبت به سازماندگی و همراهی با دستگاه‌های اجرایی پیرامون ارتباط آنها با روابط خارجی تأکید شده و برای اجرای چنین اهدافی طرح‌هایی در نظر گرفته شده است. متکی نسبت به ارزیابی فعالیت چهارماه وزارت امور خارجه و مدیریت وی بر این دستگاه گفت: برای بررسی و ارزیابی چهار ماه زود است و هنوز یک ترم از کار وزارتخانه‌ای من نگذشته است.

رویدادهای مهم بین‌المللی و منطقه‌ای

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

اعتراض ده‌ها گروه عراقی به نتایج انتخابات

شنبه 3 دی ۱۳۸۴ - 24 دسامبر ۲۰۰۵

شرق: در اعتراض به تقلب در انتخابات عراق ۳۵ گروه سنی و سکولار شیعه خواستار برگزاری انتخابات مجدد در این کشور شدند. آنها تهدید کردند که چنانچه شکایتشان توسط یک نهاد بین‌المللی مورد بازنگری قرار نگیرد، پارلمان این کشور را تحریم خواهند کرد. در بیانیه مشترک این گروه‌ها که به «مرام» موسوم شده آمده است که کمیسیون مستقل انتخاباتی عراق باید منحل اعلام شود. این کمیسیون بر انتخابات پارلمانی اخیر نظارت داشت. بیانیه گروه‌های یاد شده می‌گوید بالغ بر ۱۲۵۰ فقره شکایت در مورد وجود تقلب، دستکاری در صندوق‌های رای‌گیری و ارباب‌باید توسط سازمان‌های بین‌المللی و بی‌طرف بررسی شود. در همین حال کمیسیون مستقل انتخاباتی عراق از دریافت ۱۵۰۰ فقره شکایت درخصوص تخلفات انتخاباتی خبر داد. این کمیسیون تنها ۲۵ مورد شکایت را جدی ارزیابی کرده است. در میان گروه‌های طرفدار برگزاری مجدد انتخابات مهمترین ائتلاف‌های اهل تسنن یعنی «جبهه توافق عراق» به رهبری عدنان الدلیمی و گروه «الواقیه» به رهبری اباد علاوی نخست‌وزیر سابق این کشور به چشم می‌خورد. یک نماینده علاوی به خبرگزاری آسوشیتدپرس گفت انتخابات اخیر تقلب‌آمیز بود و قانونگذاران منتخب مشروعیت ندارند. در همین حال دیروز هزاران تن از اعراب اهل تسنن عراق پس از برگزاری نمازجمعه در اعتراض به نتایج انتخابات اخیر این کشور در بغداد و مناطق اطراف آن دست به تظاهرات زدند. این افراد لغو نتایج انتخابات روز ۱۵ دسامبر و برگزاری انتخابات جدید را خواستار شدند. در همین رابطه جلال طالبانی رئیس‌جمهور عراق با رد این اعتراضات گفت: نتایج اعلام شده به خواسته‌های تمامی جناح‌ها و گروه‌ها نزدیک است. وی در بیانیه‌ای اعلام کرد: من به عنوان رئیس‌جمهور تمامی مردم عراق معتقدم انتخابات عراق کاملاً دموکراتیک برگزار شده است و با حضور ۷۰ درصدی مردم انجام گرفته است. وی با اشاره به دعوت برخی گروه‌ها برای تشکیل دولت توافقی گفت: من

معتقدم تنها دولت یکپارچه و فدرال عراق می تواند در طول چهارسال آینده کشور را به شکوفایی، طرد خشونت و تروریسم سوق دهد. در همین حال عبدالعزیز حکیم رئیس هیات ائتلاف یکپارچه عراق گفت: هیچ توجیهی برای رد نتایج انتخابات وجود ندارد. وی که به تازگی با آیت الله سیستانی دیدار داشت درباره علت این دیدار گفت: هدفم ارزیابی انتخابات پارلمانی و نتایج مهم و تاریخی آن بود. در این میان يك سخنگوی سازمان ملل نیز هرگونه بازنگری در انتخابات عراق را رد کرد و گفت: سازمان ملل قصد ندارد به بازنگری و تحقیقات مستقل درباره انتخابات عراق بپردازد. گفته می شود هم اکنون پنج گروه از کارشناسان سازمان ملل عازم چند استان شده اند تا شکایات را بررسی کنند.

• ادامه دادگاه صدام

در ادامه محاکمه صدام و همدستانش روز پنجشنبه هفتمین جلسه این دادگاه تشکیل شد و صدام حسین در آن کاخ سفید را متهم به دروغگویی کرد. وی خطاب به قاضی دادگاه گفت: کاخ سفید دروغگو است، آنها می گفتند عراق سلاح شیمیایی دارد. آنها وقتی آنچه را من می گفتم تکذیب می کنند باز هم دروغ می گویند. وی در سخنان خود مدعی شد صهیونیست ها و دولت آمریکا از صدام متنفر هستند. آنها می گفتند من متحد تروریسم هستم اما بعد اعتراف کردند که این طور نبوده است. در جلسه پنجشنبه دادگاه به گفته ناظران هرج و مرج حاکم بود و قاضی يك محافظ را پس از شکایت متهمان مبنی بر اینکه وی آنها را تهدید کرده است برکنار کرد. برزان تکریتی برادر ناتنی صدام نیز دادستان ها را متهم کرد که از اعضای سابق حزب بعث هستند. وقتی یکی از دادستان ها اعتراض کرد برزان تکریتی شعار داد: «زنده باد بعث!» در همین دادگاه صدام با طرح اینکه از طرف آمریکایی ها شکنجه شده است سعی کرد روند دادگاه را به سود خود تغییر دهد. اما سخنگوی ارتش آمریکا در بغداد ادعاهای صدام را «کاملاً بی اساس» خواند و در عین حال گفت در این باره تحقیق خواهد شد. شان مک کورمک سخنگوی وزارت خارجه آمریکا نیز اتهامات صدام را کاملاً مسخره خواند و گفت این احمقانه ترین چیزی است که از صدام شنیده ام. در همین رابطه قاضی راند جوحی رئیس بازجویان صدام گفت اگر صدام در مسئله کشتار الدجیل به اعدام محکوم شود، درباره مسائل دیگر محاکمه نخواهد شد. وی افزود: برطبق قوانین جزایی عراق در صورت مرگ متهم مسائل دیگر مورد اتهام از رسیدگی ساقط خواهد شد.

مشاور امنیت ملی عراق اعلام کرد: 7500 سرباز خارجی طی هفته‌های آینده عراق را ترک خواهند کرد.

جمعه 2 دی ۱۳۸۴ - 23 دسامبر ۲۰۰۵

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، به نقل از خبرگزاری قطر، موفق الربیعی، مشاور امنیت ملی عراق گفت: تعداد نیروهای خارجی طی هفته‌های آینده کاهش خواهد یافت و حدود 7500 سرباز از عراق خارج خواهند شد.

الربیعی افزود: توان نیروهای عراقی در رویارویی با شبه نظامیان افزایش یافته است. در واقع خطرات و تهدیدات امنیتی نیز کاهش یافته است و نیروهای عراقی می‌توانند اقدامات گروه‌های شبه نظامی را متوقف سازند.

الربیعی گفت: کاهش تدریجی نیروهای خارجی در حال حاضر به شرایط کنونی و تهدیدات امنیتی بستگی دارد.

وی در خصوص عقب نشینی نیروهای ائتلاف تصریح کرد: در این خصوص مذاکراتی بین نیروهای خارجی و مقامات عراقی صورت گرفته است و با پایان سال 2006، عراق از نیروهای خارجی به طور کامل تخلیه می‌شود و در آن زمان نیروهای عراقی آمادگی رویارویی با هر خطر خارجی و داخلی را خواهند داشت.

مشاور امنیت ملی عراق درخصوص سفر دونالد رامسفلد، وزیر دفاع آمریکا به عراق و دیدارش با رئیس جمهور عراق گفت: مساله‌ی اساسی وجود نیروهای نظامی خارجی در عراق است. در این خصوص توافق نامه‌ای را امضا کرده‌ایم که به موجب آن نیروهای عراقی مسوولیت امنیتی را از نیروهای چند ملیتی می‌گیرند و براساس آن خواهیم فهمید که میزان تهدیدات امنیتی تا چه حدی است و اگر تهدیدات کاهش یافته و آمادگی نیروهای عراقی نیز افزایش یافته باشد نیروهای ائتلاف از استان‌های عراق خارج خواهند شد.

35 فهرست انتخاباتی عراق برگزار می‌شود

جمعه 2 دی ۱۳۸۴ - 23 دسامبر ۲۰۰۵

35 فهرست انتخاباتی ابطال نتایج انتخابات 15 دسامبر و برگزاری مجدد آن را خواستار شدند. به گزارش گروه اخبار بین‌الملل خبرگزاری کار ایران (ایلنا)، 35 گروه و فهرست شرکت‌کننده در انتخابات اخیر پارلمانی عراق دیروز (پنج شنبه) در نشست‌ی در مقر جنبش «وفاق ملی» به ریاست «ایاد علاوی» نخست‌وزیر سابق در بغداد، از جامعه بین‌المللی خواستند، نتایج این انتخابات را ابطال و کابینه «نجات ملی» تشکیل شود.

این گروه‌ها همچنین با رد نتایج اولیه انتخابات که از سوی کمیته عالی مستقل برگزاری انتخابات اعلام شد، با صدور بیانیه‌ای خواستار برگزاری مجدد انتخابات و انحلال گروه‌های شبه‌نظامی شدند. این گروه‌ها مدعی‌اند که انتخابات پارلمانی 15 دسامبر شاهد تخلفات و تقلب‌های فراوانی بوده‌است.

براساس نتایج اولیه، فهرست «ائتلاف عراق یکپارچه» به ریاست «سید عبدالعزیز حکیم» رئیس «مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق» و «ائتلاف کردستان» متشکل از احزاب اصلي کردها يعني «حزب دموکرات کردستان» و «اتحادیه میهنی کردستان» در صدر قرار گرفته‌اند. فهرست‌های «جبهه التوافق» وابسته به عرب‌های سنی، «العراقیه» به ریاست «ایاد علاوی»، «جبهه گفت‌وگوي ملي» به ریاست «صالح المطلق» و جبهه ترکمن و پارلمان نیروهای ملي به ریاست «حازم الشعلان» وزیر دفاع سابق عراق، در میان این گروه‌های و فهرست‌ها دیده‌می‌شود.

سید عبدالعزیز حکیم با آیت‌الله سیستانی دیدار کرد

جمعه 2 دی ۱۳۸۴ - 23 دسامبر ۲۰۰۵

سید عبدالعزیز حکیم شب گذشته با آیت‌الله سیستانی دیدار و آخرین تحولات در صحنه سیاسی عراق را مورد بحث و بررسی قرار داد.

به گزارش گروه اخبار بین‌الملل خبرگزاری کار ایران (ایلنا)، سید عبدالعزیز حکیم رئیس «مجلس اعلاي انقلاب اسلامي» عراق دیروز (پنجشنبه) ساعت 20 به وقت محلي، با آیت‌الله سیستانی از مراجع بزرگ دینی در شهر نجف دیدار کرد.

پایگاه خبری ایلاف گزارش داد: «حکیم در این دیدار که تا ساعت‌های پایان شب گذشته ادامه داشت، اعتراضات به نتایج انتخابات پارلمانی اخیر و برخی درخواست‌ها برای برگزاری مجدد آن را مورد بحث و بررسی قرار داد.»

«ابراهیم جعفری» نخست‌وزیر و نفر دوم فهرست انتخاباتی «ائتلاف عراق یکپارچه» نیز روز شنبه گذشته با حضور در شهر نجف با آیت‌الله سیستانی دیدار و از حمایت‌های ایشان تشکر کرد. براساس نتایج اولیه انتخابات پارلمانی عراق، فهرست «ائتلاف عراق یکپارچه» شامل احزاب و گروه‌های برجسته شیعه از جمله «مجلس اعلاي انقلاب اسلامي» و حزب «الدعوه اسلامي» به ریاست «ابراهیم جعفری» و حزب «الدعوه- سازمان عراق» به ریاست «عبدالکریم الغنیز»، توانست بیشترین درصد آراء را کسب کند.

صاحب‌نظران معتقدند نحوه تعامل با اعتراضات اخیر به نتایج انتخابات، شیوه تعامل با دیگر گروه‌های سیاسی برای ائتلاف و تشکیل کابینه اصلی‌ترین موضوعات دیدار حکیم با آیت‌الله سیستانی را تشکیل می‌دهند.

طالبانی اعتراض به نتایج انتخابات عراق را رد کرد

جمعه 2 دی ۱۳۸۴ - 23 دسامبر ۲۰۰۵

رئیس‌جمهور عراق اعتراض‌ها به نتایج انتخابات پارلمانی 15 دسامبر عراق و بروز تخلف و تقلب در آن را نپذیرفت.

به گزارش گروه اخبار بین‌الملل خبرگزاری کار ایران (ایلنا)، «جلال طالبانی» رئیس‌جمهور عراق اعتراضات اخیر به نتایج انتخابات پارلمانی را رد کرد و گفت: «این نتایج نشان دهنده جایگاه واقعی هر گروه و فهرست انتخاباتی است.»

خبرگزاری فرانسه گزارش داد: «طالبانی با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که با یادآوری حفاظت از حقوق فرد عراقی‌ها خواستار برتری گفت‌وگو برای حل مشکلات و اختلاف نظرات شد و معترضان به نتایج انتخابات را به شکایت در کمیته عالی مستقل انتخابات و دادگاه فراخواند.» طالبانی در این بیانیه بر اینکه کابینه «توافق ملی» و «اتحاد ملي» می‌تواند کشور را در چهار سال آینده به سوی شکوفایی سوق دهد، تأکید کرد.

رئیس اتحادیه میهنی کردستان عراق افزود: «فهرست انتخاباتی «ائتلاف کردستان» خواهان ائتلاف با تمامی فهرست‌های پیروز در انتخابات برای تشکیل کابینه آینده است.» طالبانی همچنین در گفت‌وگوی تلفنی با «جک استراو» وزیر امور خارجه انگلیس بر ضرورت تشکیل دولت وحدت ملي به نمایندگی از تمامی طیف‌ها و بخش‌های ملت عراق تأکید کرد. استراو نیز در این تماس تلفنی برگزاری موفقیت‌آمیز انتخابات پارلمانی عراق را تبریک گفت.

دومین دولت شیعی خاورمیانه

دولتی که مطلوب آمریکا نیست

مراد ویسی: سرمقاله شرق: شنبه 3 دی ۱۳۸۴ - 24 دسامبر ۲۰۰۵

انتخابات پارلمانی عراق برگزار شد. ائتلاف یکپارچه (شیعیان مذهبی) اول شد و جناح جعفری (شیعیان و عرب‌های سکولار و لیبرال) چهارم، کردها دوم شدند و عرب‌های سنی سوم. اما واقعیت بزرگ تر آن بود که کردها به فهرست کردها رای دادند (سه استان دهوک- اربیل و سلیمانیه)، عرب‌های سنی به فهرست‌های هم‌نژاد و هم‌کیش خود (سه استان الانبار، صلاح‌الدین و نینوا) و شیعیان نیز به

فهرست های شیعه (۹ استان کربلا- نجف- مثنی- بصره- بابل- ذی قار- واسط- قادسیه و میسان). آرای استان های مختلط نشین دیالی، بغداد و کرکوک نیز بین کردها و شیعیان و عرب های سنی تقسیم گردید و این یعنی کشوری تقسیم شده بین شکاف های قومی و مذهبی. کشور عراقی که به سختی می شود در آن از «ملت عراق» نام برد.

گفتمان ملی، هویت گمشده عراقی ها؛ چنین نتایجی در مناطق مختلف عراق نشانگر عدم وجود يك گفتمان ملی غالب و مشترك بين عراقی ها است. در حالی که در درون جوامع کرد و شیعی همبستگی بالایی وجود دارد و تفکرات معارض در درون آنها نیرومند نیستند اما در مقابل در درون اعراب سنی تفرقه و تشتت زیاد است. در شرایطی که عرب های سنی به کردها و شیعیان رای نداده اند ولی در درون خود نسبت به شیعیان و کردها تشتت بیشتری دارند و انسجام داخلی کردها بیشتر از شیعیان و عرب های سنی است. در مجموع به نظر می رسد شکاف های موجود بین جوامع سه گانه شیعه، عرب سنی و کرد هنوز جدی و نیرومند است و به همین دلیل با وجود آنکه می شود از کشور واحدی به نام عراق اسم برد ولی مشکل بتوان از ملت واحدی به عنوان ملت عراق یاد کرد و هویت ملی نزد عراقی ها هنوز قوام لازم را نیافته است.

دولت ائتلافی، سرنوشت محتوم عراق تا آینده ای قابل پیش بینی: با توجه به نتایج انتخابات و ساختار اجتماعی خاص این کشور که آن را بین شیعیان، کردها و اعراب سنی تقسیم کرده است و نیز با توجه به اختلافات سیاسی و مذهبی جوامع سه گانه مذکور، به طور حتم هیچ جناحی در عراق قادر به تشکیل دولت نیرومند غیر ائتلافی نبوده و دولت جدید نیز حتماً ائتلافی خواهد بود. طبق قانون اساسی عراق که به تائید مردم رسیده، حکومت عراق دموکراسی پارلمانی است که در راس آن رئیس جمهور قرار دارد اما قدرت واقعی در دست نخست وزیر است. با تشکیل پارلمان دائم و برگزاری اولین جلسه و تعیین رئیس و نایب رئیس های پارلمان، رئیس جمهور و دو معاون وی انتخاب می شوند که به احتمال بسیار رئیس جمهور فردی کرد خواهد بود. پس از تعیین رئیس جمهور، نخست وزیر از سوی وی تعیین می شود که این فرد باید حمایت اکثریت پارلمان را در اختیار داشته باشد و به همین دلیل از همین الان معلوم است که وی نیز فردی شیعه خواهد بود. پس از تعیین نخست وزیر، وی باید از پارلمان رای اعتماد بگیرد و اعضای کابینه اش را به پارلمان معرفی می کند که آنها نیز باید رای اکثریت مطلق اعضای پارلمان را برای تائید از آن خود کنند. براساس قانون اساسی عراق، استان ها و مناطق عراق دارای خودمختاری هستند که این امر اختیارات دولت را محدود می کند. از ۲۷۵ کرسی پارلمان عراق ۲۳۰ کرسی براساس میزان جمعیت ۱۸ استان عراق، به آنها اختصاص یافته است. ۴۵ کرسی باقی مانده نیز علاوه بر عراقی های مقیم خارج، به احزاب و جریاناتی تعلق خواهد گرفت که حمایت قومی، مذهبی و سیاسی از آنها در بیش از يك استان است ولی در جریان انتخابات موفق به کسب کرسی نشده اند.

مذاکرات سخت کردها و شیعیان بر سر اختیارات نخست وزیر و رئیس جمهور: درست پس از اعلام نتایج اولیه انتخابات، مذاکرات برای تعیین نخست وزیر و رئیس جمهور و رئیس پارلمان به طور همزمان آغاز شده است. نخست باید يك رئیس پارلمان انتخاب شود که به احتمال بسیار يك عرب سنی نزدیک به شیعیان دارای اکثریت خواهد بود اما مذاکره فشرده تر و سخت تر بر سر تعیین نخست وزیر و رئیس جمهور و مهم تر از آن میزان اختیارات آنها خواهد بود. بخش سخت مذاکرات کردها و شیعیان مربوط به تعریف اختیارات این دو مقام است زیرا کردها به اختیارات اندک رئیس جمهور اعتراض دارند و یکی از اختلافات شدید کردها و شیعیان در جریان تدوین قانون اساسی دایمی عراق در تابستان گذشته، مسئله اختیارات نخست وزیر و رئیس جمهور بود. از آنجا که طبق قانون اساسی جدید عراق، نظام سیاسی این کشور حکومت پارلمانی است و بیشترین اختیارات در پارلمان جمع شده است، هر گروهی که در پارلمان اکثریت داشته باشد سمت نخست وزیر را به عنوان رئیس دولت و قدرتمندترین مسئول اجرایی کشور بر عهده خواهد گرفت.

کردها چون می دانستند که شیعیان به دلیل برتری جمعیتی همیشه از شانس بیشتری برای بر عهده گرفتن سمت نخست وزیر برخوردار هستند در جریان تدوین قانون اساسی تلاش کردند که اختیارات رئیس جمهور را افزایش دهند ولی در عمل این امر امکان پذیر نشد و رئیس جمهور در نظام کنونی عراق نقشی کم قدرت دارد. این در حالی است که نخست وزیر رئیس هیات وزیران به شمار می رود و فرمانده نیروهای مسلح نیز هست. ریاست نخست وزیر بر نیروهای مسلح پای يك اختلاف دیگر کردها و شیعیان را به میان خواهد کشید و آن نحوه تشکیل ارتش جدید عراق و جایگاه پیشمرگ های کرد در آن است. اختلاف کردها و دولت جدید بر سر نحوه تشکیل ارتش جدید به بی اعتمادی تاریخی کردهای عراق به بغداد برمی گردد. کردها خواهان آن هستند که پیشمرگ ها به عنوان ارتش عراق در مناطق کردنشین فعال بمانند و حاضر به ادغام آنها با واحد های ارتش نیستند. لشکرهای پیشمرگ هم اکنون در سلیمانیه و اربیل و سایر مناطق تحت کنترل بارزانی و طالبانی نظیر دهوک، کرکوک و خانقین حضور دارند ولی در مناطق عرب نشین حضور ندارند. به طور متقابل نیروهای عرب ارتش عراق نیز حق ورود به مناطق کردنشین را ندارند. بارزانی و سایر مسئولان ارشد کرد به کرات اعلام کرده اند اجازه نخواهند داد ارتش عراق وارد مناطق کردنشین شود، و حتی اجازه نصب پرچم عراق را در دستگاه های دولت محلی کردستان عراق نمی دهند. از سوی دیگر حضور ژنرال بکر زیباری به عنوان رئیس ستاد مشترك ارتش عراق برای کردها به ویژه بارزانی ها يك امتیاز ویژه به شمار می رود. ژنرال زیباری در جریان حمله ارتش آمریکا به عراق فرماندهی نیروهای پیشمرگ جناح بارزانی را بر عهده داشت که در عملیات

تصرف موصل و کرکوک همراه نیروهای آمریکایی وارد عمل شد. در مجموع بارزانی و سایر مسئولان کرد با انحلال نیروهای پیشمرگ مخالف هستند و فقط خواهان آن هستند که نیروهای پیشمرگ در مناطق کردنشین به عنوان ارتش عراق شناخته شوند. دولت جعفری نیز که خواهان ادغام پیشمرگ ها در ارتش جدید است خواهان آن است که خلیل زاد سفیر آمریکا در این میان همان نقشی را ایفا کند که در خلع سلاح گروه های افغانی و ادغام آنها در ارتش جدید افغانستان ایفا کرد. با این وجود به دلیل بی اعتمادی شدید بین طرفین و عدم تمایل آمریکا برای فشار وارد کردن بر کردها و روابط نظامی- امنیتی تنگاتنگ کردها با آمریکا، بعید است که در مرحله کنونی کردها حتی سلاح های سنگین خود را تحویل دهند. ضمن آنکه عملی کردن پیشنهاد متقابل کردها یعنی گسترش حوزه فعالیت و مأموریت پیشمرگ ها و استقرار آنها در مناطق سنی نشین برای برقراری امنیت در این مناطق نیز به دلیل ساختار عرب نشین این مناطق چندان ممکن نیست و تنش را خواهد بود.

نامزدهای احتمالی ریاست جمهوری، نخست وزیر و ریاست پارلمان عراق: با اعلام نتایج اولیه انتخابات عراق و مشخص شدن تقریبی وزن سیاسی هر گروه، رهبران جناح های سیاسی عمده حاضر در انتخابات یعنی ائتلاف یکپارچه عراق (شیعه)، جبهه توافق ملی و جبهه گفتمان ملی (سنی)، ائتلاف کردستان و فهرست ایاد علاوی رایزنی ها درخصوص نحوه تشکیل دولت را آغاز کرده اند. این رایزنی ها در حال حاضر بر این مسئله متمرکز است که پست نخست وزیر به فهرست ائتلاف یکپارچه و ریاست جمهوری و یک معاونت نخست وزیر و یک معاونت مجلس به کردها و ریاست مجلس و یک معاونت رئیس جمهور به اعراب سنی واگذار شود. گفته می شود جلال طالبانی به عنوان رئیس جمهور در پست خود ایفا می شود و عادل عبدالمهدی نخست وزیر می شود. به هر حال ۹ پست اصلی در سطح ریاست جمهوری، نخست وزیر و هیات رئیسه پارلمان و نیز ۴ وزارتخانه حساس دفاع، کشور، خارجه و نفت وجود دارد که براساس نتایج انتخابات ترکیب احتمالی ۱۳ پست ارشد چنین به نظر می رسد: رئیس جمهور کرد (طالبانی از سهم اتحادیه میهنی)، معاون اول شیعه (جعفری از سهم حزب الدعوة)، معاون دوم عرب سنی (عدنان دلیمی)، نخست وزیر شیعه (عادل عبدالمهدی از سهم مجلس اعلا)، معاون اول شیعه (احمد چلبی از سهم کنگره ملی)، معاون دوم کرد (هوشیار زیباری یا روزنوری شاپور از سهم حزب دموکرات)، رئیس پارلمان عرب سنی (از سنی های مورد قبول ائتلاف یکپارچه و کردها)، نایب رئیس اول شیعه (احتمالاً حسین شهرستانی از متحدان حکیم و جعفری)، نایب رئیس دوم کرد (تقسیم این سهمیه بین کردها بستگی به توافقات داخلی بارزانی و طالبانی در مورد وزارت خارجه دارد و اگر زیباری در وزارت خارجه بماند احتمال قرار گرفتن بر هم صالح از اتحادیه میهنی در این سمت و یا بالعکس وجود دارد). پیش بینی می شود عبدالعزیز حکیم همچنان از ورود به دولت خودداری کند و ریاست فراکسیون پارلمانی ائتلاف یکپارچه را بر عهده گیرد. وزارت کشور (شیعه)، وزارت نفت (شیعه)، وزارت خارجه (کرد) و وزارت دفاع (عرب سنی).

احتمال نخست وزیر عادل عبدالمهدی: با توجه به نتایج شمارش آرا و پیش بینی ها، از هم اکنون رایزنی برای تعیین نخست وزیر از میان نامزدهای اصلی این پست شروع شده است. برخی منابع شانس عادل عبدالمهدی مرد بانفوذ در مجلس اعلا انقلاب اسلامی عراق را نسبت به دیگران بیشتر می دانند. از بین گزینه های موجود در بین شیعیان برای نخست وزیر، هر یک از آنها از نظر خصوصیات فردی، سیاسی و مقبولیت بیرونی در وضعیت متفاوتی قرار دارند. نخست وزیر کنونی یعنی ابراهیم جعفری اگر چه در درون خود ائتلاف یکپارچه مقبولیت لازم را دارد و حکیم به عنوان رئیس مجلس اعلا به وی اعتماد دارد و هنوز نشانه ای از انتقاد متقابل حکیم و وی از یکدیگر دیده نشده اما مشکل آنجا است که کردها که قرار است دولت ائتلافی با همکاری آنان شکل بگیرد از عملکرد جعفری راضی نیستند و از نقش وی در به تعویق افتادن تعیین سرنوشت کرکوک تا آخر سال ۲۰۰۷ عصبانی و خشمگین هستند. شخص عبدالعزیز حکیم نیز به دلایل متعددی خود برای احراز این مقام نامزد نشده است و به رغم اینکه رهبر فهرست شیعیان پیروز است اما ترجیح داده که در نقش رهبری این جریان حاضر نشود و نه نخست وزیر. از سوی دیگر احتمال نخست وزیر احمد چلبی کمتر است زیرا وی تلاش کرد تا با جدایی از ائتلاف یکپارچه، حساب خود را از این جریان در شرایطی که در مورد بازسازی، کارآمدی و برقراری امنیت زیر سؤال بود جدا کند. لذا بعید است که ائتلاف یکپارچه ثمره پیروزی را در شرایطی به وی هدیه کند که در به دست آوردن آن نقشی نداشته است. در چنین شرایطی احتمال نخست وزیر عادل عبدالمهدی تئوریسین و کادر برجسته جناح حکیم وجود دارد. وی که اکنون معاون رئیس جمهور است نزد شیعیان به عنوان یک عنصر کارآمد معروف است و در بین کردها ذهنیت منفی که نسبت به جعفری وجود دارد در مورد وی صدق نمی کند. ضمن آنکه هم به آمریکا نزدیک است و هم به ایران. اگر چنین شود تعادل قدرت بین مجلس اعلا(جناح حکیم) و حزب الدعوة (جناح جعفری) در درون ائتلاف یکپارچه نیز باید رعایت شود. در دولت کنونی جعفری نخست وزیر است و حکیم رئیس فراکسیون پارلمانی. اگر عادل عبدالمهدی نخست وزیر شود، فاعداً برای ایجاد تعادل باید جعفری رئیس فراکسیون پارلمانی یا معاون رئیس جمهور شود.

ادامه چالش شیعیان مذهبی و سکولار: پیروزی شیعیان مذهبی در انتخابات عراق می تواند ۲۷ سال پس از پیروزی انقلاب ایران به معنای حاکمیت دومین دولت شیعی در خاورمیانه باشد اگر چه دولت ایران را می توان دولت شیعی نام نهاد و دولت عراق را «دولتی با برتری شیعیان» زیرا در عراق ساخت مذهبی و سیاسی متفاوت از ایران است. با این وجود شیعیان سکولار در عراق از مذهبی ها شکست خورده اند ولی این به معنای پایان چالش این دو تفکر در عراق نیست. آنها همچنان در پارلمان و در

آینده به پای همدیگر خواهند پیچید. ضمن آنکه چینش و ترکیب ائتلاف حاکم و اپوزیسیون در مورد چالش مذهبی ها و سکولارها قابل تعمیم نیست و برخی از آنها که در دولت ائتلافی حضور خواهند یافت گرایشات سکولاریستی دارند (نظیر جریانان تحت رهبری بارزانی و طالبانی) و برخی که در خارج از حکومت هستند، تمایلات مذهبی دارند (مانند هیات علمای مسلمین).

دولتی که مطلوب آمریکا نیست؛ واقعیت آن است که آمریکا خواهان پیروزی جناح علاوی و سپس وادار کردن کردها و عرب های سنی به تشکیل دولت ائتلافی با وی بود. اما نتیجه انتخابات و دموکراسی در عراق آن چیزی نیست که آمریکایی ها می خواستند. به همین دلیل آمریکا انگشت اتهام را به سوی دخالت ایران در انتخابات عراق دراز کرده است. البته اتهامات آمریکا علیه ایران مبنی بر دخالت در انتخابات عراق تا حدود زیادی طبیعی و قابل انتظار به نظر می رسد زیرا به رغم حمایت های غیر علنی و تلویحی آمریکایی ها از جناح سکولار علاوی این جناح به عنوان جناح نزدیک به آمریکا در انتخابات اخیر موفقیتی به دست نیاورد و در مقابل ائتلاف نزدیک به ایران پیروزی گذشته خود را تکرار کرد. در واقع آمریکا چون نمی تواند به طور مستقیم از انتخاب و رای مردم عراق انتقاد کند و آن را زیر سؤال ببرد به طور غیر مستقیم با طرح اتهام دخالت های ایران، درصد زیر سؤال بردن نتایج انتخابات است. در شرایطی که آمریکایی ها انتخابات عراق را پیروزی سیاسی برای خود و تأییدی بر درستی تصمیم حمله به عراق می دانند، طرح چنین اتهاماتی در واقع آنها را در برابر «تائید اصل انتخابات» و «زیر سؤال بردن نتایج آن» به تناقض می رساند. البته به دلیل عدم همخوانی نتایج انتخابات با تمایلات آمریکا باید در هفته های آتی هم در انتظار فشار آمریکا بر گروه های پیروز شیعه در نحوه تشکیل دولت بود. تناقض دیگر این است که آمریکا مایل است برای متحد کردن کردها و جناح علاوی تلاش کند ولی کردها برای تشکیل دولت ناگزیر از همکاری با جناح حکیم و جعفری به عنوان جناح پیروز و دارای اکثریت هستند و نمی خواهند به خاطر همسویی با آمریکا از همکاری با جناح حکیم و جعفری و حضور در دولت چشم پوشی کنند. از سوی دیگر آمریکا که ناچار به پذیرش نتایج انتخابات است، تلاش می کند که حداقل بر روی سه مسئله به عنوان دستاورد های حمله خود به عراق تکیه کند. نخست بزرگنمایی دستاورد های حمله آمریکا از طریق تبلیغ بر روی انتخابات و مصداق آوردن انتخابات به عنوان نماد تشکیل نظام سیاسی جدید در عراق، عبور از دوره انتقالی و آغاز دوران استقرار يك دولت دموکراتیک در این کشور و ذکر تمامی این پروسه به عنوان تأییدی بر درستی تصمیم حمله به عراق و خلع صدام حسین. دوم، ارائه عراق جدید به عنوان مدلی برای دفاع از تز آمریکا در مورد توسعه سیاسی در خاورمیانه و سوم بهره برداری تبلیغاتی و ابزاری از مسئله انتخابات در دفاع از تداوم حضور نظامیان آمریکایی در عراق و پاسخ دادن به حملات و انتقادات دموکرات ها و قانع کردن افکار عمومی مردم آمریکا.

چالش های رویاروی آمریکا در عراق بعد از انتخابات: دولت بوش در شرایطی که تحت فشار است که سال آینده بخش عمده ای از نیروهای خود را از عراق خارج کند برای چهار چالش اصلی رویاروی آمریکا در عراق پاسخی واضح و شفاف ندارد: ۱- ناتوانی آمریکا در سرکوب القاعده و بقایای بعث ۲- پیروزی شیعیان مذهبی و حاکمیت آنان بر دولت در چهار سال آینده و شکست شیعیان سکولار در انتخابات پارلمانی ۳- گرایش جدی رهبران جدید عراق به سوی توسعه روابط با ایران و آنچه که خود آمریکایی ها آن را نفوذ روز افزون ایران در عراق می دانند.

راهبرد شیعیان برای تشکیل دولت وحدت ملی: جناح حکیم و جعفری به عنوان جناح پیروز در انتخابات، بر تشکیل دولتی با حضور همه جریانان سیاسی کرد، شیعه و عرب سنی تأکید کرده است. علت اصرار جناح حکیم و جعفری برای دخالت دادن بخش بزرگی از جریانان حتی شکست خورده و اقلیت در دولت این است که آنها خواهان پیشبرد امور با حضور تمامی گرایشات سیاسی موجود در عراق هستند. ضمن آنکه پارلمان قرار است مفاد دقیق تر ۵۲ ماده از قانون اساسی را تعیین کند و اگر اقلیت با دولت همراه نباشد حتی در صورت تصویب مفاد مذکور با تکیه بر رای اکثریت شیعی پارلمان، فضای انتقاد از شیعیان و نحوه حکومت کردن آنها تشدید خواهد شد. به عبارت دیگر شیعیان در عین اکثریت بودن در پارلمان درصد نشان دادن سعه صدر و دور اندیشی و وحدت طلبی و پیشبرد امور با رعایت دیدگاه های بخش بیشتری از جریانان سیاسی، قومی و مذهبی کشور هستند. از طرف دیگر تمایل و تصمیم کردها برای حضور در هر دولتی در عراق کنونی حتمی است زیرا در وهله اول برای آنها حضور در دولت مرکزی مهم است و سپس اینکه با چه جریانی ائتلاف کنند. اکنون نیز که ائتلاف یکپارچه در انتخابات عراق به پیروزی رسیده کردها و شیعیان به رغم برخی اختلافات، اشتراکات بسیاری برای تشکیل دولت ائتلافی دارند. دفاع از قانون اساسی جدید، ریشه کنی بعثی ها، توزیع ثروت ها و درآمد های ملی، فدرالیسم و مخالفت با القاعده و نا آرامی ها از جمله این وجوه مشترک است. ضمن آنکه کردها دومین گروه قدرتمند در پارلمان کنونی و جدید به شمار می روند و کنار گذاشته شدن آنها از دولت، خطر گریز از مرکز آنها را بیشتر می کند. در شرایطی که از عادل عبدالمهدی تئوریسین مجلس اعلا به عنوان نخست وزیر احتمالی نام برده می شود وی در روزهای اخیر مذاکرات با کردها و حزب اسلامی (بزرگ ترین حزب عرب های سنی) را شروع کرده است و مذاکرات تشکیل دولت با نقش جدی و کلیدی وی شروع شده است. در واقع جناح حکیم و جعفری قصد دارند به رغم کسب حدود نیمی از کرسی ها (در حدود ۱۲۸ کرسی) هم کردها و هم اعراب سنی را تشویق به تشکیل دولت وحدت ملی کنند و حتی از علاوی مهم ترین رقیب خود نیز که در انتخابات شکست سختی خورده برای حضور در دولت دعوت کرده اند. در مجموع سیاست عمومی جناح جعفری و حکیم به عنوان قدرتمندترین

جریان شیعی در عراق، همواره خنثی کردن فتنه رویارو قرار دادن شیعیان و سنی ها در عراق بوده است. این سیاست در سطح عالی از سوی آیت الله سیستانی سیاسی ترین مرجعی که از وی به عنوان فرزند مکتب غیر سیاسی نجف نام برده می شد مورد تأیید قرار گرفته است. در حالی که پیش از سقوط صدام شایع بود که به دلیل تعلق آیت الله سیستانی به مکتب نجف و عقاید استادش مرحوم آیت الله خوبی وی یک فرد غیر سیاسی است ولی ایستادگی های وی در برابر اجرای طرح های آمریکا و نیز رفع فتنه جنگ داخلی و مذهبی بین عراقی ها ثابت کرد که ایشان به شدت سیاسی است اما راه و روش خاص خود را داراست. حمایت آیت الله سیستانی از ائتلاف یکپارچه در انتخابات گذشته باعث پیروزی این جناح شد اما پس از آن و در شرایطی که قانون اساسی تدوین شده و در چارچوب نظام پارلمانی پیروزی شیعیان به عنوان دارنده اکثریت جمعیت عراق محرز گردیده بود، آیت الله سیستانی ترجیح داد که با تبیین موضوع (ضرورت مشارکت فراگیر مردم در انتخابات) تشخیص مصداق را به خود مردم واگذار کند. این موضع گیری نه تنها باعث فراگیر تر شدن نقش و جایگاه آیت الله سیستانی و مرجعیت در بین تمام عراقی ها شد بلکه هنگامی که مردم و رهبران جریانات مختلف عراقی در آستانه انتخابات احساس کردند که شخصیت و جایگاه وی از سوی شبکه ماهواره ای الجزیره مورد خدشه واقع شده، حمایت علنی خود را از وی آشکار کردند. نتیجه انتخابات نیز نشان داد همان گروه و جریانی پیروز گردید که در انتخابات قبلی مورد تأیید آیت الله سیستانی بوده و اکنون نیز نزدیک ترین دیدگاه ها را به ایشان دارد. در همین چارچوب قرار است به زودی سازمان بدر و هیات علمای مسلمین نیز یک توافقنامه همکاری امضا کنند. امضای توافقنامه مذکور نه تنها فشار روانی موجود را بر شیعیان به ویژه سازمان بدر کاهش می دهد بلکه در راستای سیاست های کلی آیت الله سیستانی و مراجع و روحانیون ارشد شیعی زمینه های بهانه جویی برای راه انداختن جنگ و فتنه مذهبی بین شیعه و سنی را خنثی می کند زیرا در صورت تشدید اختلافات مذهبی و درگیری های فرقه ای بین سنی ها و شیعیان، این شیعیان هستند که از جنگ و آشوب ضرر می کنند زیرا وضع کنونی نشانگر برتری شیعی در حاکمیت است و هر نوع گسترش نا آرامی، حکومت نوپای شیعیان را تضعیف و فضا را برای ادامه حضور نامشروع آمریکایی ها و بهره برداری و سوءاستفاده بقایای رژیم بعث و القاعده فراهم می سازد. دعوت ابراهیم جعفری از اعراب سنی برای حضور در دولت جدید نیز ادامه همین سیاست است. طرح این موضوع از جانب جعفری تا حدودی باعث خنثی شدن تلاش های علاوی برای جمع کردن اعراب سنی و کردها در مقابل ائتلاف یکپارچه می شود و از سوی دیگر مانع از سوءاستفاده بقایای بعث از رویارو قراردادن شیعیان و سنی ها می شود. در گذشته نیز جناح حکیم و جعفری تلاش نمودند که با واگذاری ریاست پارلمان به حاکم حسنی از متحدان عرب سنی خود، ضمن اعطای نقش سیاسی به عرب های سنی مانع سوءاستفاده علاوی و تندرو های عرب سنی نظیر بقایای حکومت بعث شوند. با وجود این طبیعی خواهد بود که در هر شرایطی بخش هایی از اعراب سنی به دولت جدید نپیوندند و در پارلمان همراه با جناح علاوی نقش جناح منتقد را ایفا کنند.

اعتراض عرب های سنی به نتایج انتخابات؛ با وجود این بزرگ ترین اتحاد سیاسی عرب های سنی در عراق، نتایج اولیه انتخابات پارلمانی هفته گذشته در استان بغداد را مردود اعلام کرده است. جبهه وفاق ملی عراق تهدید کرده است اگر نتایج انتخابات تغییر نکند مانع تشکیل دولت جدید خواهد شد. سه گروه اصلی عرب های سنی که جبهه وفاق ملی عراق را تشکیل داده اند می گویند که در انتخابات بغداد تخلف شده است و خواستار اعلام انتخابات مجدد توسط هیات برگزارکننده شده اند. عدنان الدلیمی یکی از رهبران جبهه وفاق ملی گفته است: ما نتایجی را که توسط هیات برگزارکننده انتخابات اعلام شده نمی پذیریم. طارق الهاشمی دبیرکل حزب اسلامی عراق نیز هیات برگزارکننده انتخابات را از «بازی با آتش» بر حذر داشته است. صالح المطلق رهبر جبهه گفت وگوی ملی عراق با اشاره به نتایج اولیه انتخابات مجلس نمایندگان عراق گفت که گروه وی به هر قیمتی باشد اجازه تشکیل مجلس ملی و یا دولت را نخواهد داد. ایاد علاوی نخست وزیر سابق عراق و رئیس ائتلاف ملی العراقیه نیز از روسای گروه های معترض به نتایج انتخابات عراق خواسته است تا در نشست این مسئله را بررسی کنند. وی در بیانیه ای با دعوت به برگزاری این نشست اعلام کرده که لیست های انتخاباتی که تصور می کنند در آرایششان تقلب صورت گرفته، می توانند در این نشست به بررسی این مسئله بپردازند. علاوی که به شدت از دیدگاه های ضد ایرانی برخوردار است مدعی دخالت ایران در انتخابات شده است. علاوی که مخالف گسترش روابط بین ایران و عراق است از چهره های دارای سوابق بعثی است. وی در دوران ریاست خود بر دولت موقت عراق نیز عناصر بعثی ضد ایرانی را در دولت خود مشارکت داد (حازم شعلان) و خود نیز به رغم سفر های مکرر حکیم، بارزانی و طالبانی به تهران، حاضر نشد در مقام نخست وزیر راهی ایران شود. در دوره وی اتهامات بسیاری در مورد دخالت ایران در امور عراق از طرف شعلان و نقیب وزیر دفاع و کشور وی مطرح گردید ولی وزیر کرد نظیر زیباری وزیر خارجه حاضر به تأیید این اتهامات نشدند. اکنون نیز وی همراه با شعلان، مهدی الحافظ و وائل عبداللطیف همین خط را دنبال می کنند. علاوی با اتهامات مذکور هم سطح چالش خود با ایران را ارتقا داده و هم در تلاش است تا پیروزی جناح حکیم و جعفری را زیر سؤال ببرد.

کنفرانس به جای انتخابات؛ حال که اعراب سنی در انتخابات رای چندانی به دست نیاورده و پس از شیعیان جناح حکیم و جعفری و کردها در رتبه سوم به بعد قرار گرفته اند، تلاش خواهند کرد که ضمن اعتراض به نحوه برگزاری انتخابات به سمت راهکار هایی نظیر برگزاری کنفرانس و همایش منطقه ای و بین المللی حرکت کنند. اصولاً اکثر اعراب سنی به طور کلی و در چارچوب یک سیاست کلان و راهبردی

درصد پیشبرد امور عراق از مسیری غیر از انتخابات هستند زیرا در انتخابات وزن جمعیتی و سیاسی آنها اندک است و اگر قرار باشد که انتخابات معیار تقسیم قدرت باشد آنها قادر به اعاده سلطه سنتی خود بر عراق نخواهند بود. به همین دلیل خواهان توجه به مکانیسم‌هایی مانند برگزاری کنفرانس در سطوح ملی یا منطقه‌ای هستند. خصوصیت این نوع کنفرانس‌ها این است که طرفین شرکت‌کننده در آن صرف نظر از میزان جمعیت و وزن انتخاباتی‌شان، فرصت اظهار نظر برابر پیدا می‌کنند و به جای «رای مردم»، «توافق سیاسی» ملاک تقسیم قدرت قرار می‌گیرد. طبیعی است که در چنین شرایطی حق شیعیان به عنوان دارنده ۶۵ درصد جمعیت عراق ضایع می‌شود. از طرف دیگر منظور اعراب سنی از برگزاری کنفرانس منطقه‌ای یا بین‌المللی، کشاندن پای کشور‌های عربی به معادلات سیاسی و امنیتی عراق از جمله مسئله تقسیم قدرت است و طبیعی است که در یک کنفرانس منطقه‌ای کشورهای عربی مستقیم یا غیر مستقیم جانب اعراب سنی عراق را خواهند گرفت.

عراقی که عراق دلخواه سران عرب هم نیست: عربستان همراه با مصر و حتی پیشگام تر و صریح تر از آن کشور، معتقد است که حمله آمریکا به عراق باعث «تضعیف هویت عربی و سنی عراق» به نفع «تقویت هویت کردی و شیعی» آن کشور شده است. لذا با حذف صدام و مهم تر از آن کاهش نقش و جایگاه اعراب سنی در ساختار حکومتی جدید عراق، فرصت برای نفوذ ایران و قدرت گرفتن عوامل نزدیک به ایران در عراق جدید بیشتر شده است. سعود الفیصل وزیر امور خارجه عربستان دو ماه قبل طی سخنانی در شورای روابط خارجی آمریکا اعلام کرده بود که آمریکا استان‌های میانی و جنوبی عراق را رها کرده و این استان‌ها تحت تسلط سرویس‌های اطلاعاتی و امنیتی ایران قرار دارند. اگرچه وزیر کشور شیعه عراق به تندی به این مواضع فیصل جواب داد و گفت بیابان نشین‌های شتر سوار نمی‌توانند دموکراسی و تمدن را به مردم عراق که سابقه چند هزار ساله تمدن دارند، یاد بدهند. اما در مجموع مصر و عربستان و اکثر کشورهای عرب سنی، از روابط جدید ایران و عراق و نزدیکی سران شیعه و کرد عراق به ایران به طور جدی ناخرسند هستند. این دیدگاه عربستان و مصر، در هنگام انتخابات در چارچوب اظهارات رسمی مسئولان ارشد آنها و نیز جنگ روانی تبلیغاتی رسانه‌هایی چون الجزیره، العربیه، الحیات و الشرق الاوسط علیه ایران و تلاش برای دامن زدن به کوچک‌ترین اختلافات بین ایران و عراق از جمله در مسئله منافقین دیده شد. سخنان ضد ایرانی شاهزاده ترکی بن فیصل در آستانه انتخابات سومین مورد از این نوع اظهارات از سوی مقام‌های ارشد عربستان به شمار می‌رفت. پیش از آن ملک عبدالله پادشاه عربستان نیز سخنان مشابهی را بر زبان آورده بود. اظهارات شاهزاده ترکی بن فیصل که برادر سعود الفیصل و رئیس سابق سرویس‌های اطلاعاتی عربستان است نشان می‌داد که این نوع اظهارات نه اتفاقی است و نه شخصی بلکه نشانگر سیاست عمومی عربستان در قبال تحولات عراق است. این نوع اظهارات در واقع نشانگر اختلاف نظر جدی ایران و عربستان در مورد آینده عراق است و امکان توافق دو کشور بر سر مسائل عراق در کوتاه مدت وجود ندارد.

وعده‌های حکیم و جعفری و انتظارات افزایش یافته مردم: دولت جدیدی که با برتری شیعیان و کردها تشکیل می‌شود با چالشی به نام انتظارات افزایش یافته روبه‌رو است. رای دهندگان کرد تحقق فدرالیسم را در شمال می‌خواهند و شیعیان جنوب وعده‌های حکیم پیش از انتخابات درباره برقراری فدرالیسم در جنوب را فراموش نکرده‌اند. با توجه به استقرار فدرالیسم در شمال عراق و میزانی از تسلط کرد‌ها بر ثروت‌های طبیعی این منطقه از قبیل آب و نفت و گاز، شیعیان نیز خواستار ایجاد ایالت یا ایالت‌های فدرال شیعی در ۹ استان عمدتاً شیعه نشین کشور از جمله استان‌های بابل (حله) واسط (کوت) قادسیه (ذی قار ناصریه) میسان (العماره)، کرپلا، نجف، مثنی (سماوه) و بصره هستند. ایجاد ایالت یا ایالت‌های مذکور به شیعیان امکان می‌دهد که ادعاهای مشابهی در مورد مالکیت بر بخشی از ثروت‌های طبیعی این مناطق داشته باشند و یا ادعاهای کردها در مورد مالکیت ثروت‌های نهفته در مناطق کردنشین را تعدیل کنند. علاوه بر این همان گونه که کردها با اعلام فدرالیسم درصد تثبیت هویت مناطق مذکور به عنوان مناطق کردنشین هستند، شیعیان نیز با طرح این موضوع در حال تثبیت هویت این مناطق به عنوان مناطق شیعه نشین و بهره‌برداری از آن در موارد مقتضی هستند. ضمن آنکه در این میان عرب‌های سنی با هر دو نوع فدرالیسم در شمال و جنوب میانه خوبی ندارند و آن را به ضرر خود می‌دانند که در مناطقی از کشور مستقر هستند که ثروتی چون نفت در آنجا کمتر پیدا می‌شود.

ایران برنده بزرگ عراق

سرمقاله شرق: پنجشنبه اول دی ۱۳۸۴ - ۲۲ دسامبر ۲۰۰۵

مهران کرمی

با برگزاری موفقیت‌آمیز انتخابات پارلمانی عراق و روشن شدن نسبی نتایج آن، مرحله‌ای از بازی بزرگ میان ایران و ایالات متحده به سود ایران پایان یافت. در این انتخابات ائتلاف یکپارچه عراق که استخوان بندی آن را سیاستمداران و احزاب مورد حمایت ایران تشکیل می‌دهند، توانست پیروزی اش در انتخابات ژانویه گذشته را تکرار کند، تا بار دیگر دولت ایالات متحده ناگزیر یک بار دیگر به دشمن خود برای دریافت تضمین‌هایی درباره آینده عراق رو آورد. نتیجه انتخابات عراق یک بار دیگر ثابت کرد که برگ برنده تحولات سیاسی در این منطقه در دستان ایران قرار دارد و طبیعتاً چنانچه تدبیر و خرد دیپلماتیک حکمفرما باشد، این طرف برنده خواهد بود که چارچوب و بستر تحولات یا احتمالاً مذاکراتی را که آمریکایی‌ها خواهان‌اند، تعیین می‌کند. در انتخابات عراق اگرچه احزاب شیعی طرفدار ایران و احزاب

کرد نزدیک به ایران هر دو پیروزی گذشته خود را استمرار دادند ولی طرفداران آمریکا از جمله ائتلاف احزاب غربیگر به رهبری ایاد علاوی نه تنها نتوانست کرسی جدیدی در پارلمان به دست آورد بلکه تا نیمی از پایگاه مردمی خود را از دست داد. متقابلاً گروه های وابسته به اقلیت اهل سنت که مخالفت شدید تری با حضور نظامی و سیاسی ایالات متحده از خود نشان می دهند و بخشی از مقاومت ها و شورش های ضد آمریکایی را سامان می دادند، توانستند خلاء ناشی از شکست غربیگرایان را پر کنند. اگرچه ایالات متحده از شرکت فعالانه اقلیت اهل سنت در انتخابات ابراز خوشنودی کرد، اما برآیند حضور و مشارکت همه گروه های سیاسی از سنی، کرد و شیعی در انتخابات فضایی را شکل می دهد که نفوذ سیاسی آمریکا را در عراق از پیش هم کمتر می کند. بنابر شرایط جدید، موقعیت هر یک از طرفین بازی بزرگ در عراق بدین صورت است.

الف- ایران: جمهوری اسلامی مطمئن است که در چهار سال آینده دولتی در عراق مصدر کار است که می تواند بهترین روابط دوستانه را میان دو کشور ایجاد کند. دولت برخاسته از پارلمان عراق دولتی خواهد بود ائتلافی که همچنان کرد ها و شیعیان استخوان بندی آن را تشکیل می دهند. برای ایران فرصتی مطلوب خواهد بود که بسیاری از مشکلات مزمن تاریخی خود را با حکومت های پیشین عراق با دولت جدید سامان بخشد و چشم انداز صلح کامل میان دو ملت و کشور را ترسیم کند. البته این امر مشروط به آن است که اکثریت شیعیان بتوانند رضایت اقلیت اهل سنت را با سهیم کردن آنها در حکومت، قرار دادن آنها در متن حکومت و نه به حاشیه راندن آنها به دست آورند و به آنها و کشورهای عربی حامی شان این تضمین را بدهند که روابط دوستانه ایران و عراق نه تنها تهدیدی را متوجه این اقلیت و کشورهای عربی نمی کند بلکه می تواند به مثابه پلی برای دوستی میان دو حوزه عربی و فارسی فرهنگ اسلامی باشد. از سوی دیگر دست برتر ایران در معادلات عراق می تواند به یاری دست دیگر آن در سیاست خارجی که در پرونده هسته ای و مذاکره با اروپایی ها به نمایندگی از مجموعه سیاسی _ تمدنی غرب درگیر است بشتابد تا با تجمیع امکانات و نیروهای خود منافع ملی خود را در این مذاکرات ارتقا بخشد. بدیهی است جمهوری اسلامی بدون استفاده از وضعیت مطلوب خود در عراق نمی تواند نتیجه دلخواه را از سر میز مذاکره با سه کشور اروپایی بگیرد و ایران باید بتواند بین این دو ارتباطی محکم برقرار کند.

ب- ایالات متحده: به همان اندازه که گذشت زمان در معادلات عراق به سود ایران تمام می شود همچون ساعت شنی به زیان آمریکا عمل می کند. مشکل آمریکا نه در داخل عراق که در خاک خود نهفته است چرا که مقایسه میزان تلفات آمریکایی ها و مقاومت ها در برابر سیاست های آمریکا در ماه های اخیر نسبت به گذشته نشان از بهبود وضعیت آمریکا در عراق دارد اما افکار عمومی در آمریکا و افزایش فشارهای حزب دموکرات دولت جورج بوش را شدیداً در تنگنا برای اعلام زمان خروج از عراق قرار داده است. ایالات متحده اگرچه می تواند به خود ببالد که در عراق پیروزی نظامی کسب کرده، اما نمی تواند ادعا کند که برتری نظامی اش را به پیروزی سیاسی تبدیل کند. طبیعتاً چه از این رویکرد که دولتی هوادار جمهوری اسلامی در عراق روی کار می آید و چه از این منظر که دیر یا زود تحت فشار افکار عمومی ناگزیر به ارائه زمان بندی خروج از عراق خواهد شد، ایالات متحده از نظر سیاسی ناکام تحولات عراق به شمار می رود. هر چند مقامات آمریکایی شرایط فعلی عراق را بهترین زمان برای نشستن با ایران بر سر میز مذاکره می دانند، اما واقع امر حکایت از این می کند که زمان کنونی برای ایران در بهترین حالت قرار دارد تا بتواند در قبال ارائه کمک به آمریکایی ها برای خروج بی دردسر از عراق، بیشترین امتیاز را بگیرد. ایران باید بتواند از نقطه قوت خود در تحولات سیاسی عراق برای پوشیدن آسیب پذیری های خود در مسائل دیگر و از جمله پرونده هسته ای استفاده کند و چنانچه موفق به این کار نشود، پیروزی سیاسی در منطقه به تنهایی کارگر نخواهد بود. به عبارت دیگر نقطه قوت دیپلماسی ایران در جایگاه منطقه ای کشور است و نقطه ضعف آن در پیوندهای جهانی و به طور خاص نداشتن ارتباط مستحکم با جامعه جهانی و جمهوری اسلامی باید بتواند از موقعیت برتر منطقه ای خود برای ارتقای موقعیت جهانی اش بهره بگیرد و به متن سیاست بین الملل برگردد.

نماینده سابق دولت انگلیس در عراق پیش‌بینی کرد: حملات در عراق برای حداقل 5 سال آینده ادامه خواهد داشت.

پنجشنبه اول دی ۱۳۸۴ - ۲۲ دسامبر ۲۰۰۵

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از پایگاه خبری اسکاتسمن، سر جرمی گرینستاک، نماینده سابق دولت انگلیس در عراق در گفت‌وگو با خبرگزاری اسکای نیوز گفت: سال‌ها طول می‌کشد تا نیروهای ائتلاف بتوانند امنیت و ثبات در عراق را تأمین کنند. به عقیده‌ی وی انگیزه‌ی قابل توجهی برای اهل تسنن، بعثی‌ها، حامیان صدام، جهادیون خارجی و حامیان القاعده برای طولانی‌تر کردن این درگیری‌ها وجود دارد. گرینستاک گفت: افراد و موضوعات زیادی وجود دارند که سال‌ها درگیری را توجیه می‌کنند. وی تصریح کرد: هنوز بسیار زود است که بگوییم آیا این جنگ ارزش خشونت و بی قانونی‌هایی که پس از خلع صدام رخ داده را داشته است یا خیر.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

هفته نامه های تهران: جمعه دوم دی

جمعه 2 دی ۱۳۸۴ - 23 دسامبر ۲۰۰۵

بی بی سی: دور تازه مذاکرات ایران و اروپا درباره پرونده هسته ای سخنان جنجالی رئیس جمهور درباره اسرائیل، مفسد اقتصادی، مرگ و میر ناشی از آلودگی و سقوط هواپیمای سی 130 حامل خبرنگاران مهمترین عناوین هفته نامه های چاپ تهران است.

ایران جمعه ارگان خبرگزاری دولتی ایران گزارشی از دور تازه مذاکرات ایران با کشورهای اروپایی منتشر کرده که در وین پایتخت اتریش در حال برگزاری است. به نوشته ارگان خبرگزاری جمهوری اسلامی، اروپا قصد دارد فضا را به حالت قبل برگرداند اما ایران به طرحی تازه فکر می کند و در وین در باره این آن توضیح خواهد داد. این نشریه اضافه کرده که ایرانیها پیشنهادهای جدیدی در مذاکره با نمایندگان سه کشور آلمان، فرانسه و بریتانیا مطرح خواهند کرد اما بر سر درخواست اروپاییها در خصوص غنی سازی اورانیوم در خارج از ایران مصالحه نخواهند کرد.

غنی سازی اورانیوم در خارج از ایران یکی از پیشنهادهایی است که ظاهراً روسیه ارائه کرده اما مقامات ایرانی می گویند چنین پیشنهادی دریافت نکرده اند. دور جدید مذاکرات بعد از وقفه ای طولانی در سطح کارشناسی برگزار می شود و علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران گفته است که محور مذاکرات عدم انحراف ایران در غنی سازی خواهد بود.

دیپلماسی هجومی

سخنان جنجال برانگیز محمود احمدی نژاد درباره کشتار یهودیان در اتاقهای گاز و نسل کشی آنان که به "هولوکاست" شهرت یافته و انتقال یهودیان به اروپا و کانادا همچنان موضوع بحث نشریات داخلی است.

امید جوان در گزارش هفتگی اش بی تجربگی آقای احمدی نژاد را در عرصه بین المللی رد می کند و می نویسد: "آقای احمدی نژاد به دیپلماسی هجومی معتقد است و می گوید هر قدر هم که کوتاه بیایم رهایمان نمی کنند پس باید تهاجم داشته باشیم".

به نوشته این نشریه، رئیس جمهور منتقد جدی سیاست تنشزدایی در دوران اصلاحات است و این چنین راهبردی را در شرایط کنونی مناسب نمی داند.

صدا که در اصفهان منتشر می شود در عنوان اصلی خود سخنان رئیس جمهور در چند ماه گذشته را بررسی کرده که به عقیده نویسندگان واکنشهای بسیاری برانگیخته است.

به نوشته **صدا** سخنان وی درباره قرار گرفتن در هاله ای از نور در سخنرانی سازمان ملل باعث شده تا برخی بگویند که وی نباید اعتقادات مذهبی را پشتوانه سیاستها و مواضع خود قرار دهد چون در این صورت هر گونه ناکامی او می تواند اساس باورهای مذهبی را خدشه دار سازد.

به نوشته این نشریه، سخنان آقای احمدی نژاد درباره نابودی اسرائیل هم موجی از انتقادات بین المللی برانگیخته و باعث محکومیت جمهوری اسلامی در شورای امنیت شده است.

در مقابل، **یالنارات** ارگان انصار حزب الله به دفاع از سخنان رئیس جمهور پرداخته و از قول یکی از خوانندگانش نوشته: "مواضع اصولی و کوبنده رئیس جمهور در سیاست خارجی کشور بخصوص بحث انتقال اسرائیل به اروپا و آمریکا بسیار بجا و ارزشمندانگیز بود که توانست کشورهای اروپایی و اسرائیل را از موضع هجومی به موضع تدافعی بکشاند."

شما ارگان حزب مؤتلفه هم در سرمقاله این شماره به دفاع از سخنان آقای احمدی نژاد پرداخته و نوشته که این اظهار نظر لرزه بر اندام حاکمان غربی انداخته چون از موضع عقلانی، کاملاً منطقی و عدالت محور برخوردار است.

محمدنبی حبیبی دبیرکل مؤتلفه نیز موضع رئیس جمهور را "افشاگرانه" توصیف کرده و گفته که این موضع در تمامی مجامع جهانی قابل دفاع است.

مفسدان اقتصادی

پرتوسخن در عنوان اصلی خود قوه قضائیه را به کوتاهی در مقابله با مفسدان اقتصادی متهم کرده و تیتر زده: "اگر مفسدان اقتصادی احساس امنیت کنند فساد گسترش می یابد."

به نوشته این نشریه جرم کسانی که با ارتکاب مفسد اقتصادی میانی اجتماعی جامعه اسلامی، باورهای مردم و اعتماد عمومی به دولت اسلامی را سست می کنند از جرم کسانی که گروههای مسلح و محارب راه می اندازند، کمتر نیست.

یالنارات ارگان انصار حزب الله نیز در عنوان اصلی خود به افشاگری درباره مفسد اقتصادی پرداخته و تیتر زده: "دولتهای سازندگی و اصلاحات رکورددار فساد مالی"

ارگان انصار حزب الله به نقل از مهدی کوچک زاده نماینده تهران نوشته در برنامه سوم توسعه نزدیک به 23 هزار میلیارد تومان تخلف صورت گرفته که یک سوم آن مربوط به وزارت نفت است. آقای کوچک زاده اتهاماتی به برخی از مدیران سابق وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت تعاون و وزارت بازرگانی وارد کرده است.

تلغات آلودگی هوا

سلامت در عنوان اصلی خود به نقل از رئیس مبارزه با آلودگی هوای وزارت بهداشت نوشته: "تلفات آلودگی هوای تهران بیش از کشتگان سقوط هواپیما."
شیدا ملک افضلی رئیس اداره مبارزه با آلودگی وزارت بهداشت گفته است: "افراد سالم و جوانان و هر کس که می تواند باید حتی المقدور در شرایط فعلی در تهران مانند سایر اطلاعات به دست آمده نشان می دهد که با وضعیت وحشتناکی در تهران روبه رو هستیم و میزان مرگ و میر ناشی از آن در طول یک هفته کمتر از تلفات سقوط هواپیما نبوده است."
به گفته خانم ملک افضلی، تهرانیها هفته گذشته هر روز 144 برابر میزان مجاز، منوکسید کربن تنفس کردند و همه شهروندان دچار مسمومیت با این ماده شده اند.
به نوشته سلامت با سه برابر شدن آلودگی در آذرماه شمار تلفات ناشی از بیماریهای تنفسی از 26 مورد به 107 مورد افزایش یافته است.
مجموع مرگ و میر ناشی از امراض ریوی و سکنه قلبی نسبت به مدت مشابه سال قبل از 449 مورد به 658 مورد رسیده است.

تصویر سقوط

همشهری جوان سقوط هواپیمای سی 130 را بازسازی کرده و به ارائه تصویری از زمان بلندشدن هواپیما در ساعت 13 و 24 دقیقه تا 13 و 42 دقیقه پرداخته که هواپیما در شهرک توحید سقوط کرده است.
بر اساس تصویر ارائه شده هشت دقیقه بعد از پرواز زمانی که خلبان از خراب شدن یکی از موتورها خبر داده هواپیما دقیقاً از کنار فرودگاه تازه تاسیس آیت الله خمینی رد شده است.
به نوشته **همشهری جوان** هشت دقیقه بعد نیز هواپیما از بالای فرودگاه قلعه مرعی گذشته اما خلبان حالت را آن قدر اضطراری ندیده که در این فرودگاه بنشیند.
این نشریه بخشی از مکالمات برج مراقبت پرواز را با خلبان چاپ کرده که در لحظه سقوط برج مراقبت به خلبان هشدار داده که به سمت چپ متمایل شده و فوراً به حالت عادی بازگردد اما در این لحظه صدای یاحسین خلبان بلند شده و هواپیما از صفحه رادار خارج شده است.

مرور روزنامه های تهران: یکم دی

پنجشنبه اول دی ۱۳۸۴ - ۲۲ دسامبر ۲۰۰۵

بی بی سی: روزنامه های امروز تهران در عنوان های اصلی خود سخنان رهبر جمهوری اسلامی را درباره لزوم تقویت بنیه دفاعی برای مقابله با آمریکا منعکس کرده، پایان مذاکرات یک روزه هسته ای ایران و اروپا، اعلام نتایج انتخابات عراق، تحقیقات در مورد سانحه سقوط هواپیمای حامل خبرنگاران را با اهمیت دیده و از اجتماع بسیجی ها در مخالفت با قوه قضاییه خبر داده اند.
جوان نوشته دور نخست مذاکرات هسته ای ایران و اروپا دیروز در حالی پایان یافت که ایران جو حاکم بر مذاکرات را خوب ارزیابی کرد و اروپاییان نسبت مذاکرات ابراز بدبینی کردند.
شرق همراه گزارشی درباره مذاکرات یک روزه ایران و اروپا مصاحبه خبرنگار این روزنامه را با سخنگوی شورای عالی امنیت ملی منعکس کرده که در آن گفته شده است با مذاکرات دیروز بن بست پرونده هسته ای شکسته شد.

به نوشته **شرق**، حسین انتظامی گفته است: "ایران از مذاکره و یا مواجه شدن با آمریکا واهمه ای ندارد. این موضوع جزء خطوط قرمز تهران هم نیست. ولی در این سال ها همیشه یک 'مقدمه لازم' پیش کشیده شده. دولت واشینگتن باید از رفتار دردرساز برای ایران دست بردارد."
رسالت و کیهان بازدید آیت الله خامنه ای از مراسمی در دانشکده افسری ارتش را با اهمیت دیده اند که گفته است کشورها برای مقابله با سلطه جویی آمریکا باید بنیه دفاعی خود را تقویت کنند.
رسالت در مقاله ای به رهبران کشورهای عربی هشدار داده که اگر آمریکا به ایران حمله کند آنها در نوبت بعدی قرار دارند.
تحقیقات مجلس و گروه بازرسی درباره سقوط هواپیمای سی ۱۳۰ نظامی موضوع گزارش های روزنامه های متعدد امروز است.

به نوشته **خراسان** سردار افشار معاون فرهنگی ستاد نیروهای مسلح اعلام کرده است که پس از بررسی های شبانه روزی هیات ۲۹ نفره تحقیق معلوم شده هواپیماهای سی ۱۳۰ فاقد جعبه سیاه هستند، ولی نوار مکالمه خلبان با برج مراقبت فرودگاه مهرآباد و کاروان (واحد راهنمای نیروی هوایی ارتش) و همچنین تصویر گراف از حرکت هواپیما در رادار موجود است که تاکنون به طور کلی مورد بررسی و استفاده قرار گرفته اند.

به نوشته **آفتاب یزد**، این مقام گفته است از چهار مایلی باند که خلبان وضعیت را عادی اعلام کرده است تا هنگام سقوط که یک لحظه صدای فریاد یا حسین (ع) با هم ضبط شده اند، به مدت یک دقیقه و ۵۰ ثانیه هیچگونه پیامی ارسال نشده است. در همین گزارش احتمال داده شده که ارتباطات الکترونیک موجب صدمه دیدن سیستم ارتباطی هواپیما و گمراهی خلبان شده باشد.
به نوشته **کیهان** رئیس مجلس گفته سه کارشناس غیرنظامی به ترکیب هیئت ۱۹ نفره بررسی کننده علت سانحه سقوط سی-۱۳۰ می پیوندند تا گفته نشود که همه نظامی بودند. همین روزنامه از قول یک نماینده مجلس که پیگیر تحقیقات درباره سقوط هواپیماست گفته است به علت آنکه این هواپیما سیستم ثبت اطلاعات پرواز نداشت در این باره نقص وجود دارد.

کیهان خبر داده که در اعتراض به اطلاعیه اخیر قوه قضائیه مبنی بر تأخیر در انتشار اسامی ۷۰ مفسد اقتصادی، صدها دانشجوی تهرانی در برابر کاخ دادگستری تهران تجمع اعتراض آمیزی برگزار کردند. روزنامه **ایران** نوشته بسیج دانشجویی دانشگاه تهران و علوم پزشکی تهران با صدور بیانیه ای با انتقاد از عدم اعلام مفسدین اقتصادی، فاصله بین مسئولان و مردم را از نتایج خطرناک مصلحت سنجی بی مورد قوه قضائیه دانسته است.

به نوشته این روزنامه، دانشجویانی که در قوه قضائیه اجتماع کرده بودند خواسته اند تا در هنگام بررسی مفسد اقتصادی چهار دانشجوی حقوق هم نظارت داشته باشند و در عین حال از مسئولان قوه قضائیه که توان مقابله با مفسدان را در خود نمی بینند، خواسته اند که استعفا بدهند. همزمان با این انتقادات، به نوشته روزنامه **ایران** رییس قوه قضائیه در یک برنامه تلویزیونی گفته است باید برای جلوگیری از فرار مغزها و سرمایه ها با دقت و سرعت مدیریت کنیم. به نوشته روزنامه **ایران** آیت الله شاهرودی گفته امروز کشورهای حاشیه خلیج فارس قراردادهای ۱۰۰ میلیاردی با سایر کشورها منعقد می کنند و تا سال های سال زمینه استفاده از این منابع را فراهم کرده اند. نباید گذاشت این فرصت ها از دست ایران برود.

به نوشته **همیستگي** محسن رضایی گفته کمیسیون نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام در حدود ۲ ماه است که تشکیل شده و این کمیسیون جلساتی را به طور مداوم تشکیل می دهد که تاکنون آیین نامه داخلی این کمیته به تصویب رسیده است و در حال تهیه گزارش هایی از قوای سه گانه است. وی افزود: اما هنوز هیچ قضاوتی بر روی عملکرد هیچ سازمان یا ارگانی نداشتیم. در همین حال روزنامه **ایران** از قول یک مقام دیوان محاسبات خبر داده که پرونده چهار وزیر سابق در دست بررسی جهت اثبات تخلف و یا تیرئه آنهاست.

به نوشته **ایران** وزیران نفت، مخابرات، تعاون و همینطور مسئولان سابق بانک مرکزی از جمله کسانی هستند که متهم به تخلفند.

به نوشته **آفتاب یزد** رییس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی گفته است گزارش دیده بان حقوق بشر در مورد دو وزیر کابینه احمدی نژاد هیچ ارزشی ندارد. اشاره علاالدین بروجردی به گزارشی است که دو هفته قبل از سوی سازمان دیده بان حقوق بشر درباره پورمحمدی و محسنی اژه ای وزیران کشور و اطلاعات منتشر شد که خواستار برکناری آنها و انجام تحقیقاتی مستقل درباره نقش آن دو در اعدام ها و قتل های سالیان گذشته شده بود